

Lega

Nemčija leži v Srednji Evropi. Iz S jo omejuje severno in baltsko morje, z J pa Alpe. Meji na 9 držav: Dansko na S, Nizozemsko, Belgijo, Luksemburgom in Francijo na Z, Švico in Avstrijo na J ter Poljsko in Češko na V. Meri 357000 km²

Površje

Nemčijo delimo na tri večje naravne enote. Nemško-poljsko nižavje, Nemško sredogorje in Alpe. Nemško-poljsko nižavje,

ki se razprostira na S, je nastalo že v ledeni dobi iz ledeniških nanosov. V ledeni dobi ga je vsaj trikrat prekril ledenik. Ob obali so močvirni marši, ki jih pred morjem varujejo visoki nasipi. Marši so nižavja ob obali, kjer je zelo visoka plima in nizka oseka. Plima lahko sega tudi daleč v notranjost. Kjer so se ob obali naredili naravni nasipi, za njih voda ni več mogla plimovati. Zadaž so nastala močvirja v katerih še danes najdemo veliko fosilov. Kjer pa še niso nastali nasipi pa se oseka od kopnega tako umakne, da s kopnim poveže tudi do več 10 km oddaljene otoke. V notranjosti nižavja pa so nizke in mokrotne doline, ki so jih naplavile izpod ledenikov odtekajoče se vode. V notranjosti so prav tako ilovnate in bolj suhe talne morene. Talne morene so nastale pod ledeniki. Tam je pritisk tudi največji, zato je ledenik tam kamne najbolj zdrobil. Ta grušč, ki, potem ko se ledenik umakne ostane, se imenuje talna morena. J od te ravnine se v loku vleče pas čelnih moren, ki so ponekod visoke čez 200 m. Te morene so nastale iz grušča, ki ga je ledenik potiskal pred sabo. Ko se je umikal, so nastali rahlo valoviti platoji (planote). Med temi planotami so mokrotne doline, iz katerih je voda odtekala izpod ledenikov in sušna peščena območja (Geest). Ob vznožju sredogorja so vetrovi naložili debele plasti puhlice, kjer so zelo rodovitna tla (Börde).

Sredogorski svet je staro nagubano gorstvo in je v Nemčiji širok več kot 400 km in zgrajen iz skrilavca, peščenjaka, granita in drugih kamnin. Nastal je pred 360-250 milijonov let. Zaradi gubanja alp, pa se je kasneje razdrobilo na manjše dele. Gorovja so gozdata in zelo redko poseljena, medtem ko so vmesne kotline gosto posejane in intenzivno obdelane. Ob srednjem toku rena je v tektonskem jarku med schwarzaldom in vogezi 300 km dolgo in in 30-40 km široko Zgornjerensko nižavje. Sredogorje se na J končuje s stopnjasto pokrajino Švabske in Frankovske jure. Tu so strukturne tla. To pomeni da so na tleh vzorci iz kamnov. Še J pa so obsežne morske in rečne naplavine, gorske reke pa so nasule tudi veliko proda. Ledeniki pa so ustvarili veliko čelnih moren in kotanj, za katerimi so nastala jezera.

Čisto na J pa nemčiji pripada še del S. Apneniških alp, ki se strmo dvigajo iz gričevnatega predgorja (najvišji vrh Zugspitze 2962 m).

Na S ima Nemčija tudi nekaj otočij. Večja so Vzhodni Frizijski otoki in Severno Frizijski otoki.

Podnebje

Je v SZ delu izrazito oceansko. To pomeni da stalno, občasno močno piha, tukaj so dolga in sorazmerno hladna poletja ter blage zime. Padavine so čez vse leto enakomerne. Proti V in JV prehaja v celinsko z vse bolj mrzlimi zimami. Največ padavin je v višjih legah sredogorja in v Alpah.

Vode

Prek Nemčije tečejo od J proti severu številne velike reke, ki se zlivajo v s. Ali Baltsko morje. Le vode iz j. Dela države se zlivajo v donavo in nato v črno morje. Večje reke so zelo pomembne plovne poti in so med sabo povezane s prekopi. Večji so Mittellandski (321 km) ter prekopa majna-donava (171 km) in Dortmund-ems (269 km). Najdaljša in prometno najpomembnejša reka je Ren

(Rhein) z več pritoki. Druga največja reka je Laba. Največ jezer je v alpskem predgorju in ravnini na S, večinoma so ledeniškega izvora. V sredogorju so številna zaježitvena jezera, za oskrbo s pitno in industrijsko vodo ter za proizvodnjo elektrike. Od alpskih jezer so največja Bodensko, Chiemsko, Stranberško in Ammersko, v ravnini na S pa Müritzer, Schwerinsko, Plausko in Kummerowsko jezero.

Rastje

Večji del Nemčije leži v pasu listnatih gozdov (hrast in bukev). Na peščenih tleh v nižavju pa so umetno zasajeni gozdovi rdečega bora, medtem ko se v sredogorju razširili nasadi smreke in jelše, ki uničujeta avtohtone gozdove. V alpskem delu prevladujejo v nižjih legah bukovi in mešani gozdovi, navzgor pa prehajajo v iglaste (macesen, smreka). Gozdovi pokrivajo 31% države. V alpah so nad 2000m obsežni gorski pašniki vse do 2500m, ko so samo še skale. V obsežnih močvirjih na severu najdemo predvsem močvirsko rastje, mdr. Trst.

Prebivalstvo

Avtohtono prebivalstvo nemčije so skoraj izključno nemci, ki govorijo nemški jezik. Poznamo tudi nekaj manjšin. V zgornji in spodnji lužici živi ok. 120 000 Lužiških srbov (Z slovanski narod, ki se je na to območje naselil v 6. stol.), na SZ 50 000 danke in na spodnjem saškem ok. 40 000 frizijcev. Vsem tem manjšinam je tudi priznan status narodne manjšine. V času nagle gospodarske rasti je v nemčijo na začasno delo prišlo ogromno tujcev. Predvsem iz Turčije, Italije, Srbije, Grčije, Poljske, Avstrije, Hrvaške, Rusije in BiH. V večji mestih je teh prebivalcev več kot 10%. V nemčiji je versko opredeljenih 80% prebivalcev, ateistov pa 20%. V s. Delih je največ protestantov (37%), v j. Delih pa katoličanov (35%). 23 samostojnih protestantskih cerkev je povezanih v Evangeličansko cerkev v Nemčiji s skupno 26,6 milijonov pripadnikov. Polek teh večjih so v državi tudi manjše verske skupnosti. Med tujci je najštevilčnejša muslimanska (4,4%). protestantska in katoliška cerkev imata v družbi velik pomen zlasti v šolstvu, kulturi in socialnem varstvu.

Poselitev

Nemčija je najgosteje poseljena na tako imenovani renski osi ob reki Ren. Velika poselitev je tudi ob večjih industrijskih mestih kot so Berlin, München, Hamburg, Köln, Frankfurt itn. v medgorskih kotlinah je prav tako gostejša poselitev, saj so se tam ohranila manjša in starejša mesta.

Državna ureditev

Nemčija je parlamentarna zvezna republika. Predsednika republike izvoli za 5 let skupščina sestavljena iz vseh poslancev in predstavnikov zveznih dežel. Ima parlament ki se deli na zvezno skupščino (Bundestag) in zvezni svet (Bundesrat). Zvezna skupščina ima 601 poslanca ki jih volijo na 4 leta. Zvezni svet je sestavljen iz 69 predstavnikov zveznih dežel. Predsednika vlade (Kancelerja) voli zvezna skupščina. Nemčijo sestavlja 16 zveznih dežel, ki imajo lastne parlamente in vlade.

Zgodovina

Že v antiki so na ozemlju v. Od Rena in s. Od Donave (Germanija) živela germanska ljudstva od drugega stoletja so nastajale plemenske zveze. V 5. stoletju je pleme Frankov udrlo v Galijo in tam ustanovilo frankovsko cesarstvo, ki je svoj vrhunec doseglo z vladavino Karla Velikega. Kralja Otona 1. (10. stoletje) je papež Janez 13. okronal za rimskega cesarja. Od 12. stol dalje se je država imenovala Sveto rimsko cesarstvo in od 14. stol. Sveto rimsko cesarstvo nemškega naroda. V 15 in 16 stol. Je v cesarstvu potekala verska vojna, ki se je začela zaradi protestantov. V 17. stol. Je moč pridobila kneževina Prusija, ki se je z avstrijskim cesarstvom bojevala za prevlado v nemčiji. Leta

1806 je bilo konec cesarstva. Po tem je bila nemčija razdrobljena na več kneževin, ki niso bile povezane med seboj. Leta 1866 je nastala severnonemška zveza, ki so seji nato pridružile še južno nemške države. Tako je nastal drugi nemški rajh. Nato je izbruhnila 1. svetovna vojna. Po porazu je nemčija morala plačati vojno odškodnino 269 milijard zlatih mark. Odstavili so kralja in razglasili Weimarsko republiko. Leta 1932 je kancler postal Adolf Hitler, ki je takoj začel krvavo obračunavati z nasprotniki in preganjati jude. Postopoma je uvaja diktaturo. Z napadom na poljsko se je začela 2 svetovna vojna. Nemčija je osvojila velik del evrope nato pa so jo združene zavezniške sile premagale. Nemčijo in Berlin so razdelili na štiri okupacijske cone (britansko francosko, ameriško in sovjetsko). Leta 1949 so razglasili dve novi državi Zvezno republiko nemčijo in nemško demokratično republiko. 1990 sta se državi združili.

Gospodarstvo

Za nemško gospodarstvo so značilni velika raznolikost in po vsej državi razporejena območja zgoščitve prebivalstva, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture.

V nemčiji imajo kar 11,8 milijonov ha njiv (33%), 68 000 ha sadovnjakov, 98 000 ha vinogradov in 4,97 milijonov ha pašnikov (14%). po 2. svetovni vojni so veliko manjših kmetij opustili. Tako se je njihovo število zmanjšalo iz 1,4 mil. Na 421 000. kmetije so se specializirale. V nemčiji večina kmetij ni družinskih, kot v sloveniji, ampak so v lasti zadrug, ki imajo zaposlene delavce. Najpomembnejša kmetijska območja so na ilovnatih tleh nemško-poljskega nižavja, na puhličnih tleh ob vznožju sredogorja, v zgornjerenskem nižavju ter v kotlinah in ravninah ob vznožju alp. Med žiti je v severnem delu najpomembnejša rž, v srednjih in južnih delih pa pšenica, ječmen, koruza in oves. Zelo pomembno je pridelovanje krompirja. Nemčija pridelava največ hmelja na svetu, je pa tudi tretja na svetu v pridelavi ječmena, rži in sladkorne pese ter ribeza. Od industrijskih so najpomembnejše sladkorna pesa, oljna repica, sončnice, hmelj ter tobak v zgornjerenskem nižavju. V okolici mest pridelujejo povrtine kar daje 40% prihodka v kmetijstvu. Glavna sadjarska območja so v zgornjerenskem nižavju in ob brodenskem jezeru. Pridelujejo jabolka, hruške, slive, ribez, češnje, višnje in maline. Ukvarjajo se tudi z gojenjem sladkovodnih rib, saj jih pridelajo kar 66000 ton na leto.

Nemčija ima velike zaloge premoga v sredogorju. Črnega premoga pridelava bolj malo, medtem ko je največja proizvajalka rjavega premoga na svetu. Pridobiva tudi nafto in veliko zemeljskega plina. Kopljejo tudi kameno in kalijevo sol. Nemčija je ena največjih industrijskih velesil današnjega sveta. Območja velike industrijske dejavnosti so predvsem v okolici večjih mest. Prevladujejo predvsem zahtevne panoge kot so strojna, elektrotehniška, elektronska, finomehanična in avtomobilska industrija. Nemčija je druga največja proizvajalka avtomobilov na svetu. Okoli 6500 podjetji pa je v strojni industriji, ki se ukvarja z najrazličnejšimi proizvodi.

Nemčija je prav tako pomembna turistična država. Ima več kot 53 700 hotelov in gostišč. Turiste privlačijo predvsem mesta s kulturnimi znamenitostmi, odmevni mednarodni sejmi in prireditve.

Neuschwanstein

Je eden od gradov ludvika II bavarskega. Ta kralj je bil malce čudaški (duševno moten). Načrte za grad je pomagal sestaviti sam. V njem je živel le 153 dni, potem so ga domnevno umorili. Za ta grad bi lahko rekli da je, kot iz pravljice, saj si je kralj takšnega tudi želel. Med drugo svetovno vojno so Nemci v gradu hranili zaloge zlata, t.i. Deutsche Reichsbanke, ki pa so nekaj dni

pred koncem vojne odšle neznano kam. Po koncu vojne je Bavarski državni arhiv nekatere prostore uporabljal za shranjevanje pomembnih listin, spisov, ki so jih našli v porušenem Münchenu. Grad Neuschwanstein je ena

najbolj obiskanih turističnih točk v Nemčiji, in na leto sprejme okoli 1,3 milijona gostov iz vseh koncev sveta. Uvrščen je tudi na UNESCO-vo listo kulturnih dediščin, nekateri filmski režiserji pa ga uporabljajo kot ozadje v prizorih njihovega filma.